

Jako reakci na vzestup námořní moci Japonska a USA začali Britové ve třicátých letech stavět křižníky třídy Southampton (Town). Smlouva o stavbě HMS Belfast byla uzavřena 21. září 1936 a stala se tisíci zakázkou loděnice Harland and Wolff v Belfastu. Plánované náklady činily přes dva miliony liber. Původně měl být křižník vyzbrojen 16 děly ráže 152 mm v čtyř-

kontakt s nepřítelem. O tři minuty později vystřelila Burnettova vlajková loď Belfast osvětlovací granát a vzápětí zahájil Norfolk palbu. Scharnhorst palbu opětoval a rychlostí 30 uzlů se začal vzdalovat pomalejším britským lodím. Nicméně druhá salva Norfolk vyřadila přední radar německé lodi. V 12.05 hlásil operátor na Belfastu obnovení kontaktu se Scharnhorstem.

prava do Šanghaje a Hongkongu. Tato mise skončila v lednu 1946, ale Belfast nadále zůstal v asijských vodách. Ve východní Asii a východní Indii Belfast „ukazoval vlajku“ - demonstroval britskou přítomnost v této části světa.

V roce 1947 byl dán do zálohy a prošel celkovou modernizací, kdy byla posílena hlavně protiletadlová výzbroj.

HMS BELFAST

Tower je pro Londýn totéž co pro Prahu Hradčany. Při pohledu z hradeb zaujme milovníka vojenské historie další nepřehlédnutelná pamětihodnost. Přímo naproti se nachází nejrozměrnější exponát Imperial War Museum - HMS Belfast, jediný dochovaný křižník z období druhé světové války.

V září 1948 byl Belfast znovu zařazen do služby a zamířil do Hongkongu, kam dorazil na konci prosince a stal se vlajkovou lodí 5. eskadry křižníků. Napětí sílilo a v červnu 1950 vyústilo v korejskou válku. V červenci začaly bojové akce i pro Belfast. Po skončení války se Belfast vrátil do Británie, kde byl na tři roky přeřazen do zálohy a v Devonportu podruhé modernizován. Do služby byl zařazen 12. května 1959 v době suezské krize. Dne 24. srpna 1963, po proplutí více než půl milionu mil, byl křižník HMS Belfast definitivně vyřazen z aktivní služby a po konzervaci byl 21. října 1971, v den výročí bitvy u Trafalgaru, zakotven na Temži a stal se muzejním exponátem. Slavnou loď můžete navštívit denně od 10 do 18 hod. (v zimě do 17 hod.).

Prohlídka začíná na zádi u dělových věží X a Y vybavených děly ráže 152 mm s dostřelem 12,5 míle (20 km). Dále směřuje trasa okolo čtyřpalcových děl HA/LA Mark XIX k předním dělovým věžím A a B. Odtud se již dostáváme do nitra lodi, kde se v přední nástavbě nalézá vlajková paluba, optický dálkoměr, radar, kompasová a operační místnost a místnost řízení palby. Po stranách admirálského můstku jsou umístěna protiletadlová 40mm dvojčata Bofors. Zde se můžete přesvědčit, jak snadno se tato sedmitunová monstra ručně ovládala. Ve většině vnitřních prostor jsou umístěny figuríny námořníků a důstojníků. Když jsou figuríny střídavě osvětlovány a z reproduktorů se ozývá skučení arktické bouře a staccato vzrušených povelů, nemůžete se ubránit dojmu, že jste účastníkem honby na Scharnhorst. K velkým zážitkům patří též návštěva skladiště střeliva s výtahy, nebo kotelny a strojovny pod čarou ponoru.

Josef NOVOTNÝ

hlavních věžích, ale nakonec byly použity trojhlavňové věže Mk XXIII. Lehkou výzbroj tvořilo 16 děl ráže 40 mm a 14 děl ráže 20 mm. Během války se výzbroj měnila a v roce 1945 se skládala z 12 děl ráže 152 mm, 8 děl ráže 102 mm, 36 děl ráže 40 mm a ze šesti torpédometů ráže 533 mm. Čtyři turbíny o celkovém výkonu 80 000 ks dávaly 187 m dlouhé lodi rychlost 36 uzlů (58 km/h).

Belfast byl zařazen do služby v předvečer války 5. srpna 1939. Na počátku války prováděl blokádu Německa a 21. 11. 1939 se mu málem stala osudná německá magnetická mina. Opravy včetně zhotovení dodatečné protitorpédové obšívky trvaly do 3. 11. 1942, kdy byl křižník opět zařazen do služby.

Hlavním úkolem Home Fleet bylo zabezpečení arktických konvojů do SSSR a eliminace hrozby německých těžkých lodí zakotvených v norských fjordech. Nejslavnější bojovou akcí Belfastu byla účast na potopení bitevního křižníku Scharnhorst. Spojenecká zpravodajská služba zjistila, že Scharnhorst 26. prosince vyplul v doprovodu pěti torpédoborců s cílem napadnout spojenecký konvoj do SSSR. Proti Scharnhorstu vyplulo britské loďstvo. První skupinu tvořila 10. křižníková eskadra - Belfast, Sheffield a Norfolk pod velením viceadmirála Burnetta. Druhá skupina se skládala z bitevní lodi Duke of York, křižníku Jamaica a čtyř torpédoborců pod velením admirála Fräsera. V 8.40 zachytila obsluha na Belfastu odraz Scharnhorstu na obrazovce radaru. V 9.21 navázaly hlídky na Sheffieldu vizuální

V 12.24 vypukl dělostřelecký souboj znovu. Norfolk, který jako jediná z britských lodí nepoužíval nové bezzábleskové střelivo, byl v šeru polárního dne zpozorován a dvakrát zasažen. Scharnhorst se opět odpoutal. Stíhání se ujaly Belfast a Sheffield. V 16.40 však přestala pracovat jedna z hřídelí Sheffieldu, a tak jedinou loď pronásledující Scharnhorst byl Belfast. V 16.50 osvětlil Belfast podruhé cíl a vzápětí se na německou loď přiřítíl uragán sedmi tun oceli z 356mm děl Duke of York. Scharnhorst zastavil a stal se obětí torpédoborců. Torpéda poslal do boku těžce poškozené lodi i Belfast. Celkem bylo vypáleno 55 torpéd, z nichž 11 zasáhlo. Scharnhorst se potopil v 19.45 hod.

Další významnou bojovou akcí křižníku Belfast byla účast na invazi v roce 1944. V britském sektoru podporoval palbou vylodění a útok britské 69. brigády.

Po kapitulaci Japonska byla úkolem Belfastu záchrana vyhladovělých válečných zajatců z táborů a jejich pře-